

Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/usakead/>

GENÇ BİREYLERDE BİREYCİLİK VE KOLEKTİVİZM ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI¹

INDIVIDUALISM AND COLLECTIVISM SCALE IN YOUNG PERSONS: THE STUDY OF VALIDITY AND REABILITY

Hakkı Kahveci*
Mustafa Sever**

* Ankara Üniversitesi, hakkikahveci@gmail.com.

**Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, severmustafa@gmail.com.

Özet: Bu çalışmada 15 yaş üstü genç bireylerin bireyci ve kolektivist (toplulukçu) tutumlarını belirleyecek bir ölçeğin geliştirilerek geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yapılması amaçlanmıştır. Bu amaçla literatür taraması yapılmıştır. Tarama sonrasında 74 ölçek maddesi hazırlanarak Türkçe dil ve alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Dil ve alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda 7 madde ölçekten çıkartılmıştır. Kalan 67 madde gözden geçirilerek ölçek formu oluşturulmuştur. Ölçek formu Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi 1. Sınıfta öğrenim gören 494 kişiye uygulanmıştır. Bu verilere Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Analizde 38 madde birden fazla alt ölçekte birbirine yakın değerler aldığı için ölçekten çıkartılmıştır. Kalan 29 maddenin Bireycilik üst başlığı altında 5 (beş) ; Kolektivizm (toplulukçuluk) üst başlığında ise 3 (üç) alt ölçekte toplandığı görülmüştür. Ölçeğin açıklanan varyans miktarının 56.98 olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin alt ölçeklerdeki iç tutarlılık katsayıları 60 ile.78 arasında değişmektedir. İç tutarlılık katsayısı ölçeğin tamamı için.77 olarak gerçekleşmiştir. Bu bulgulara göre ölçeğin okullarda ve diğer gruplarda kullanılabilir, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bireycilik, Kolektivizm, Geçerlik, Güvenirlik.

¹Bu çalışma Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Doç. Dr. Mustafa SEVER danışmanlığında Hakkı KAHVECİ tarafından yürütülmekte olan tez çalışmasından türetilmiştir.

Abstract: In this study analyzing validity and reliability of a scale is purposed that will specify the collectivist and individualist attitudes of young person over 15. After review the literature, 74 prepared scale items were consulted to the opinions of Turkish language and educational science experts. In accordance with the opinions of experts 7 items are taken out from the scale form. The left 67 items are revised and the scale form is finalized. 494 first grade students of the Eskişehir Osmangazi and Anadolu Universities compose the sample of this research. In the result of Exploratory Factor Analysis 38 items are taken out from the scale because of having close values in more than one sub-scale. It's observed that 3 sub-scales in collectivist top title is gathered while 5 sub-scale in individualist in the left 29 items. The reported variance amount of the scale is observed as %56.98. It shows variety between .60 and .78 in the coefficient consistency of the 8 sub-scales. The internal coefficient consistency is actualized as .77 for the whole of the scale. Depending on these findings we can say that the Scale is a valid and reliable measuring instrument which can be used in schools and other groups.

Keywords: Individualism, Collectivism, Validity, Reliability.

Giriş

Bireycilik ve Kolektivizm

Modern öncesi dönemlerde farklı tür ve durumlarda izleri bulunmakla birlikte bireyciliğin günümüze yansıyan anlamları modernleşmeyle şekillenmiştir. Bu nedenle bireycilik modern bir düşünce ve yaşam biçimidir. Modernleşmenin gelenekten kopuş ve sekülerleşme anlayışı (Taylor, 2006) toplumların yeniden ve farklı biçimde şekillenmesine, bireylerin hayatını ve çevresini farklı biçimde anlamlandırmasına yol açmıştır. Modern bir düşünce olan bireycilik, özellikle Sanayi Devrimi sonrasında kapitalist üretim biçimlerinin yaygınlaşması, devlete yüklenen anlamın değişmesi ve şehirlerin büyümesiyle birlikte hayatımızı ve ilişkilerimizi köklü biçimde değiştiren bir faktör olmuştur.

Bireycilik liberalizmin dayanak noktasını oluşturur. Liberalizm amacı Yayla'ya göre (2014) bireye her yönden özgürlüğünü kazandırmak ve bu özgürlüğünü korumaktır. Liberal düşünce bireyin toplumu oluşturduğunu ve bireyin topluma göre önceliğini savunur. Liberalizme göre birey topluma değil, toplum bireye dayanır (Yayla, 2002: 149). Liberalizmde birey hiçbir şekilde toplumun ortak çıkarları için kendi özgürlüğünden ve çıkarından vazgeçmeye ve toplumsal çıkar için çalışmaya zorlanamaz. Toplumsal amaçlar olmaksızın her birey kendi amaçları doğrultusunda hukuka dayalı biçimde yaşadığı müddetçe toplumsal çıkarlar da kendiliğinden gerçekleşir. Bu durumun oluşabilmesi serbest piyasanın sağlıklı işlemesine bağlıdır (Yayla, 2014). Hayek (2004: 50) de her bireyin kendi amaçları doğrultusunda

yaşadığını ve üstten bir zorlama olmaksızın gerçekleşecek doğal düzende rekabet sayesinde adaletli bölüşümün sağlanacağını, devlet gibi bir üst otoritenin yapacağı herhangi bir kolektivist planlamanın bu bölüşümü adaletli biçimde sağlayamayacağını iddia eder. Hayek'e göre piyasa ekonomisinde bireylerin serbest piyasa düzeninde edinecekleri konum bireyin bilgisine, becerisine ve şansına bağlıdır (Yayla, 2012).

Liberal felsefenin ve ekonomik olarak kapitalizmin temel dayanaklarından biri olan bireycilik, özellikle 20. yy.'ın ikinci yarısından itibaren ekonomik ve sosyal politikalarla beraber dönüşmüştür. Bu dönüşümde dünyada yaşanan krizler ve toplumun memnuniyetsizliği rol oynamıştır. Bu dönüşümün başlaması ve bireyciliğin kendini daha da hissettirmesi, Üskül Engin'e (2005) göre 80'li yıllara kadar sürmüştür. 80'li yıllardan itibaren de postmodern bir tanımla egemenliğini kurmuştur. Bu bağlamda 1970'li yıllarda ABD ve İngiltere gibi ülkelerde neoliberal ekonomi politikalarının benimsenmesi (Pamuk, 2004) bireyciliğin anlamsal ve pratik değişimiyle de bir bakıma paralellik göstermektedir. Neoliberalizm ekonomik ve politik bir teori olup iyi bir yaşam için insanların girişimcilik özgürlüğünün gerçekleştirilmesi, bireysel mülkiyet haklarının, serbest pazar ve ticaretin güçlendirilmesini öngörür. Devletlere de kendini sınırlandırmak yerine böylesi bir yapının kurulmasında ve korunmasında görev verir (Harvey, 2007). Neoliberalizm, Foucault'a (2015) göre ekonomiyle sınırlı kalmayarak bireyin tüm yönlerini kuşatır ve onu özgürlükleriyle yönetmeye talip olur. Birey sadece iş hayatında değil aynı zamanda hayatının diğer alanlarında da tıpkı bir şirket gibi çeşitli çıkar hesaplamalarıyla hayatını sürdürür. Neoliberalizm bireyselleştirilmiş bir toplum kurgusu ve bu bireyselleşmiş toplumda bireylerin her alanda rekabete ve kişisel çıkara dayalı olarak yaşamasını öngörür (Foucault, 2015; Dardot ve Laval; 2012). Böylece bireyler için hayatın asıl gayesini bireysel çıkarları doğrultusunda yaşama ve kendi geleceğini garanti altına alma çabası oluşturur. Çıkar hesaplamalarının ekonomik ilişkilerin ötesinde gündelik hayatın tamamında etkin olması sağlanır. Bireyin özgürlükleri Foucault'a (2015) göre bireyin doğal haklarının korunması nedeniyle değil neoliberalizmin yönetsel akılsallığının sürdürülmesi nedeniyle önem taşır. Neoliberalizm bireyin özgürlüklerini bir taraftan üretirken diğer taraftan kısıtlama gücünü de elinde bulundurur. Böylece bireyler "özne" olmaktan çok özgürlükleriyle yönetilerek nesneleştirilir.

Liberalizm ve neoliberalizmin "bireysel özgürlük" üzerine kurulu düşüncesini toplumcu düşünürler psikolojik ve ahlaki olarak yetersiz bulurlar (Smith, 1996). Toplumcu düşünürlerin önemli isimlerinden olan Macintyre birey öncelikli toplum tasavvurlarına şiddetle karşı çıkar. Toplumcu düşünürler liberalizmin bireye vurgu yaparak toplumu önemsizleştirdiğini hatta bireyin toplumdaki kopuşunu sağlayan modernitenin de başarısız olduğunu iddia etmektedir. Bu iddiayı da bireyin öncelikle yaşadığı topluma karşı sorumlu olduğu düşüncesine dayandırır. (Akt. Altıntaş, 2012). Machan'ın (2000: 20-23) belirttiği gibi ekonomik temelli bireyciliğin hayırseverlik, ahlaki farkındalık, merhamet ve adaleti önemsizleştirdiği, açgözlülük ve hırsı ise belirginleştirdiği ifade edilmektedir. Bireyciliği eleştirenlere göre serbest piyasanın hakim olduğu ortamda her şeyin fiyatı vardır ve sevgi, dostluk gibi değerler ekonomik çıkarlara feda edilir hale gelmiştir.

Bauman (2005: 36-46) bireyciliği kapitalizmin dönüştürdüğü üretim ve tüketim ilişkileri bağlamında ele alır. Örneğin sanayi döneminin işine bağlı emekçileri artık esnek ve belirsiz bir çalışma atmosferine girmiştir. İş değiştirmek, katı ilişkiler yerine akışkan ilişkilerin kurulması sanayi sonrası dönemin ürünüdür. Değişimin itici gücü bireyselleşmiştir. “Ortak dava”, “ortak çıkar” birleştirici olamamaktadır. Herkes kendi çıkarı için rekabet eder bir durumdadır. Baudrillard’a göre ise birey 19. yy’daki canlı anlamını kaybetmiştir. Dayanışmadan uzak, tek başına yaşayan, devrim yapma idealinden ve gücünden yoksunlaşarak “atom”laşmıştır. Sadece bir kalıntı olarak varlığını sürdürmektedir (Ewald, 1989 akt. Üskül-Engin, 2005). Bu birey politik olmaktan da uzaklaşmıştır. Uzmanların yönlendirdiği kitleler duyarsızlık içindedir. (Baudrillard, 2001: 69). Baudrillard bireyin felsefi olarak 19 yy. da aşkın bir anlama sahip olduğunu ancak zamanla aşkınlığını kaybederek somutlaştığını belirtmektedir. Birey, “Özne” olma yolundaki ideal ve imkanını kaybetmiştir. Kendisine sunulanı yeterli görmekte ve somut olanla meşgul olmaktadır. Geleceğe dönük aşkın projeleri ve idealleri yoktur. Geçmiş ve şimdiki zamanı yaşamaktadır (Ewald, 1989 akt. Üskül-Engin, 2005). Bu süreç tüketim odaklı bir hayatı da dayatır. Tüketime yönlendirilen ve tükettikçe var olmaya çalışan birey, “özne” olma iddiası ve imkanını da kaçınılmaz olarak kaybeder. Tüketim nesnelere yönelik göstergeleriyle kendini inşa eden bireyin özgürlüğü ve özgünlüğü de bir yanılsama olarak kendini gösterir. Üreten ve tasarruf eden birey yerine tükettiği kadar değere sahip olan birey öne çıkar. Çünkü üretim kolektif bir eylemken tüketim nesnelere insanları dayanışmadan uzaklaştırarak yalnızlaştırır. Tüketim nesnelere bireysel ilişki kurulur, rahatsızlık yaratan bir nesne ya da reklama karşı kolektif bir tepki gösterilmez. Böylece sistemin işleyişinin bireyci karaktere sahip olmasıyla sisteme karşı olası engeller daha ortaya çıkmadan bertaraf edilmiş olur (Baudrillard, 2010).

Neoliberalizm dünya genelinde yayılması küreselleşme aracılığıyla gerçekleşmiştir. Ancak küreselleşme ile evrenselleşme birbirinden farklıdır. Baudrillard (2001: 119-120) evrenselleşmeyi değerlerin, insan haklarının, ahlakın, özgürlüğün tüm dünyaya yaygınlaştırılması; küreselleşmeyi de teknolojinin, pazarın ve iletişimin dünya çapında egemen kılınması olarak açıklar. Evrenselleşme yok olmaya giden bir ideal, küreselleşme ise geri döndürülemez bir süreçtir. Çünkü değiş tokuşlar küreselleşirken, değerlerin evrenselliği ölmektedir. Demokrasi, özgürlük gibi değerler pazarın metalaştırmasına maruz kalmıştır. Bauman’a (2006: 69) göre ise evrenselleşme “düzen” adına bir ideal, küreselleşme ise belirsizliklerle dolu ve etkilerinden kaçınılmaz bir süreçtir. Neoliberalizmin bir aracı olan küreselleşme süreci cemaat içi sıkı bağları gevşetir. Cemaat içi iletişim yerine cemaatler arası alış-veriş öne çıkarır. Öyle ki ekonomik çıkarlar, rekabet ve geleceğin belirsizlikleri temel belirleyici olur. (Bauman, 2006).

Bu noktaya kadar ifade edilen süreç Türkiye özelinde de büyük benzerlikler göstermektedir. Nitekim Türkiye’nin on yıllardır küresel dünya düzenine entegre olma ve neoliberal politikaları uygulama çabası bireyci düşünce ve pratiklerin de hızla yaygınlaşmasını sağlamıştır. Kalkınmaya ve refah devleti modeline dayalı bir ekonomik model benimseyen Türkiye, 1980’den itibaren bu modeli terk ederek neoliberal bir çizgide politika üretmeye başlamıştır (Boratav, 2005). 1980 öncesinde

de dünyanın ekonomik ve sosyal yapısıyla uyumlu olmaya çalışan Türkiye, bu tarihten sonra dünyadaki değişime daha fazla ayak uydurmak için köklü bir dönüşüm sürecine girmiştir. Tellan'a (2008) göre ekonomi başta olmak üzere eğitim, kültür ve sosyal politikalardaki köklü değişim tüketimin, bireyciliğin ve toplumun depolitizasyonunun önünü açmıştır. (Doğan, 2006).

Yaşam pratikleri ve düşünce olarak daha dayanışmacı olan Türk toplumu 1980 sonrasında bireyciliğe doğru evrilmeye başlamıştır. Özellikle ekonomik ve sosyal alanda neoliberalizm etkinlik alanını genişletmiştir. Ancak bu genişleme beraberinde bireysel ahlak kodlarının da genişlemesini gerektirirken tersi bir durum yaşanmaktadır. Girişimcilik, "köşe dönmeçilik" olarak algılanmış, politik ve bürokratik alanda rüşvet, adam kayırma, güce sahip olma normalleşmiştir. Bu anlayış bir taraftan bireyciliği önünü açarak özgürlükleri genişletmekle birlikte bireyin "özne" oluşunu tehdit etmektedir (Göle, 2011: 57).

Kültürlere göre Bireycilik ve Kolektivizm

Felsefi ve sosyolojik olarak yapılan bütün bu tartışmalara rağmen ülkelerin kültürel özellikleri ve modern hayata temas etme konusundaki farklılıkları dolayısıyla toplumların bireyci ve kolektivist tutumları birbirinden farklılık göstermektedir. Bu tutumların ölçülmesi, farklı ülke kültürlerinin bireylerin tutumunu ve örgütsel davranışını hangi yönlerle etkilediğini tespit etmek için araştırmalar yapılmış ve çeşitli ölçekler geliştirilmiştir. Hofstede (2001) yaptığı çalışmalarda bireyci topluluklarda bireylerin kendi amaçları doğrultusunda hareket ettiklerini, işbirliğinden çok rekabete meyilli ve gruplara aidiyetlerinin düşük olduğunu, ifade eder. Kolektivist toplumlarda ise topluluğa daha çok önem verilir. Topluluk içi bağlılıklar güçlü, ortak amaçlar önemlidir (akt. Cerit, 2014).

Bireyci kişilerde başarı, tercihler, amaçlar, mülkiyet bireysel olarak önem kazanır. Tutumlarda kişisel fayda gözetilir. Diğerleriyle olan farklara vurgu yapılır. İlişkilerde eşitlik ve esneklik vardır. Kolektivist tutumlarda ise bireysel farklar değil sosyal kategoriler önemlidir. Grup başarısı, grup amaçları, grup normları, otoriteye itaat, ortak mülkiyet gözetilir. İnsanlar arası ilişkilerde hiyerarşiye önem verilir (Korostelina, 2007: 41). Bireyci kişi kendini merkeze alarak benliğini geliştirir. Rekabetçi, hancı ve benmerkezci yönleri öne çıkar. Kolektivist kişi kendini değil, içinde yer aldığı gurubu merkeze alır. Sosyalleşme, karşılıklı ilişkiler ve dayanışmayı önemser (Triandis, 2001). Bireyci kişi hayatta kalmak, özgür yaşamak ve güvende olmak için kişisel çıkarlarını önemser. Kolektivist ise gruptan ayrılmamak ve gruba uyum sağlayarak hayatta kalmaya çalışır (Chiou, 2001).

Hofstede (2010) 74 ülkedeki IBM çalışanları arasında yaptığı bir çalışmada ülkelerin bireycilik ve kolektivist tutumlarını belirlemeye çalışmıştır. Yapılan çalışma sonucunda ABD, Avustralya ve İngiltere gibi ülkelerde bireycilik eğilimleri çok güçlü çıkarken Guatemala, Endonezya, Pakistan gibi ülkelerde ise kolektivist eğilimler çok güçlü çıkmıştır. Türkiye ise çok güçlü olmamakla birlikte Brezilya, İran ve Yunanistan gibi ülkelerle yakın değerler almış olup kolektivist eğilimli olarak belirlenmiştir.

(Hofstede, Hofstede ve Minkov, 2010). Aydın (2009) tüketim alışkanlıklarını baz alarak yaptığı bir çalışmada üniversite öğrencilerinin toplumcu özelliklerini devam ettirmekle birlikte bireycilik değerlerine daha yüksek bir oranda sahip olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Gelir seviyesi, yaşanan yerin özellikleri ve bireycilik değerine sahip olmanın hazı tüketime yönelmeyle ilişkili olduğu bir başka bulgu olmuştur. Özellikle giyim tüketimi üzerine yaptığı bir çalışmada Tamer (2013) bireylerin edinilen malların çeşidi ve sayısını kendilerine ait bir başarı olarak gördükleri ve medeni durum açısından bekarların bu noktada daha yüksek değere sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tüketim nesnesine sahip oluş, bireysel kimliğin oluşturulmasında bir etken olarak göze çarpmaktadır. Bu bulgular Türkiye’de bireyciliğin etkinliğinin arttığını göstermektedir.

Ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde bireycilik ve kolektivizm tutumlarını belirlemeye dönük hazırlanmış ölçekler bulunmaktadır. Singelis ve diğerlerinin (1995) geliştirdiği Wasti ve Eser Erdil’in (2007) Türkçe uyarlamasını yaptığı INDCOL ile Xie vd.’nin (2006) geliştirdiği ve Özbek’in (2010) Türkçe uyarlamasını yaptığı Bireycilik ve Kolektivizm ölçeklerinin sıklıkla kullanıldığı görülmüştür. Bu ölçeklerin daha çok çalışma hayatında bulunan bireylere dönük olduğu tespit edilmiştir. INDCOL, Bireycilik ve Kolektivizm ölçeği ile literatürdeki diğer ölçekler incelendiğinde özellikle Türk kültürü içindeki 15 yaş üstü genç bireylere, lise ve üniversite öğrencilerine doğrudan uygulanabilecek düzeyde bir ölçeğe rastlanılmamıştır. Bu nedenle 15 yaş üstü genç bireylerin toplumsal ilişkilerinde ve bireysel yaşamlarını biçimlendirmede bireyci veya kolektivist eğilimlere ne ölçüde sahip olduğunu belirlemenin eğitim bilimleri alanındaki felsefi ve sosyolojik çalışmalar ile eğitim politikaları geliştirmede etkili olacağı; okul kültürü ve genç bireylerin yoğunluklu olarak çalıştığı örgütlerde yapılacak çalışmalara da katkı sunacağı düşünülmektedir. Bundan dolayı “Genç Bireylerde Bireycilik ve Kolektivizm Ölçeği” geliştirme gereği duyulmuştur.

Yöntem

Örneklem

“Genç Bireylerde Bireycilik ve Kolektivizm Ölçeği”nin kuramsal evreni 15 yaş üstü genç bireylerdir. Çalışmanın çalışılabilir evreni ise örnekleme ulaşılabilirliği açısından 2014-2015 öğretim yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi’nde öğrenim gören 1. sınıf örgün öğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde rassal örnekleme yoluyla seçilen 238’i (% 48.2) kadın, 256’sı (% 51.8) erkek olmak üzere 494 öğrenci, çalışmanın geçerlik ve güvenilirlik analizleri için gönüllü olarak örneklem grubunda yer almışlardır.

Örneklem grubundaki öğrenciler farklı fakültelerden seçilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelere göre dağılımları şu şekildedir: 185 (% 37.4) öğrenci İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 87 (% 17.6) öğrenci Eğitim Fakültesi, 78 (% 15.8) öğrenci Fen Fakültesi, 51 (% 10.3) öğrenci İletişim Fakültesi, 48 (% 9.7) öğrenci Edebiyat Fakültesi ve 45 (% 9.1) öğrenci Turizm Fakültesi 1. Sınıfta öğrenim görmektedir. Örneklem grubunun fakültelere göre dağılımı Tablo 1. de gösterilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Grubunun Öğrenim Gördükleri Fakülterele Göre Dağılımı.

Fakülte	Sayı	Yüzde (%)
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	185	37.4
Eğitim Fakültesi	87	17.6
Fen Fakültesi	78	15.8
İletişim Fakültesi	51	10.3
Edebiyat Fakültesi	48	9.7
Turizm Fakültesi	45	9.1
Toplam	494	100

Veri Toplama Aracı

Genç bireylerin Bireycilik ve Kolektivist-Dayanışmacı tutumlarını belirleyebilecek bir madde havuzu oluşturmak için ilgili literatür araştırmacı tarafından incelenmiştir. Literatür ışığında Bireycilik ve Kolektivist tutumları yansıtacak nitelikte 75 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Alanla ilgili 2 uzman ile Türkçe dil geçerliğini sağlamak için 2 Türkçe Öğretmeninin görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlar ölçek maddelerini konuyla ilgili olması, akıcılık, açıklık, anlaşılabilirlik ve hedef kitleye uygunluk yönünden incelemişler ve görüş bildirmişlerdir. Bu uzmanların görüşleri doğrultusunda 8 madde madde havuzundan çıkarılmış, diğer maddelerde ise anlatım yönünden çeşitli düzeltmeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemeler sonrasında madde havuzu 67 madde ile son şeklini almıştır. Ölçeğin cevaplanma süresi 10-15 dk. olarak hesaplanmıştır.

İşlem

Çalışma kapsamında madde ayırt ediciliği, yapı geçerliği ve güvenilirlik analizlerini yapabilmek için 67 maddelik ölçek formundan 550 adet çoğaltılmış ve 494 tanesinden eksiksiz olarak geri dönüş sağlanmıştır. Ölçek formundaki maddelere *Kesinlikle katılmıyorum* 1 (bir), *Katılmıyorum* 2 (iki), *Kısmen katılıyorum* 3 (üç), *Katılıyorum* 4 (dört) ve *Kesinlikle katılıyorum* 5 (beş) olmak üzere 5'li likert aralığında değerlendirilmesi istenmiştir. Veriler IBM Statistics SPSS 22.0 Paket programına işlenmiştir.

Ölçek birbirinden bağımsız olan iki farklı kavramla ilişkili olduğundan ölçeğin tamamını kapsayan madde toplam korelasyonları incelenmeden doğrudan Açımlayıcı Faktör Analizine geçilmiştir. Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) yeterlilik testi ve Barlett's Test of Sphericity testine göre ölçek maddelerinin faktör analizi için uygun olduğu tespit edilmiş ve sonrasında Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır.

AFA sonrasında ortaya çıkan faktörlerin kendi içinde madde toplam korelasyon puanlarını bulmak için Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Ölçeğin maddelerinin %27'lik alt-üst grup madde puanlarının karşılaştırılmasında bağımsız grup t-testi kullanılmıştır AFA sonucunda ortaya çıkan faktör yapıları ve ölçeğin tamamı için Cronbach alpha (α) güvenilirlik katsayısı tespit edilmiştir.

Bulgular

Açımlayıcı faktör analizine başlamadan önce Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) yeterlilik testi yapılmış ve .81 değeri tespit edilmiştir. Bu bulguya göre örneklem büyüklüğünün faktör analizi için yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Barlett's Test of Sphericity testine göre ise ki-kare değerinin ($\chi^2=7783.373$; $p<.001$) manidar olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlardan sonra 67 madde ile açımlayıcı faktör analizine başlanmıştır. Faktör analizi ile maddelere cevap verenlerin soruları kaç değişik boyutta algılandığının belirlenebilmesi amaçlanır. Böylece kavramların açıklandığı boyutların bulunması ve değişken sayısını azaltmak mümkün olur (Durmuş, Yurtkoru ve Çinko, 2010). Yapılan faktör analizi sonucunda maddeler sekiz (8) alt ölçekte toplanmıştır. Faktör analizi sonucunda otuz sekiz (38) madde farklı alt ölçeklerde birbirine çok yakın değerler aldıklarından veya bir faktörde tek madde kaldığından ölçekten çıkartılmıştır. Elde edilen faktör yükleri .532 ile .857 arasında değişmektedir. Alt ölçeklerde toplanan maddeler incelendiğinde maddelerin bireycilik ve kolektivizmle ilişkili olarak ayrı alt ölçeklerde toplandığı görülmüştür. Faktör Analizi sonuçları Tablo 2.'de gösterilmiştir.

Tablo 2. "Genç Bireylerde Bireycilik ve Kolektivizm Ölçeği" Açımlayıcı Faktör Analizi Sonuçları.

Alt Ölçekler	1. Alt ölçek	2. Alt ölçek	3. Alt ölçek	4. Alt ölçek	5. Alt ölçek	6. Alt ölçek	7. Alt ölçek	8. Alt ölçek
Madde	Faktör yükü	Faktör yükü	Faktör yükü	Faktör yükü	Faktör yükü	Faktör yükü	Faktör yükü	Faktör yükü
M_59	.769	-	-	-	-	-	-	-
M_58	.725	-	-	-	-	-	-	-
M_60	.693	-	-	-	-	-	-	-
M_61	.643	-	-	-	-	-	-	-
M_56	.553	-	-	-	-	-	-	-
M_66	.532	-	-	-	-	-	-	-
M_39	-	.751	-	-	-	-	-	-
M_40	-	.743	-	-	-	-	-	-

M_37	-	.615	-	-	-	-	-	-
M_38	-	.569	-	-	-	-	-	-
M_35	-	.566	-	-	-	-	-	-
M_44	-	-	.804	-	-	-	-	-
M_45	-	-	.773	-	-	-	-	-
M_43	-	-	.737	-	-	-	-	-
M_55	-	-	.576	-	-	-	-	-
M_20	-	-	-	.735	-	-	-	-
M_18	-	-	-	.660	-	-	-	-
M_19	-	-	-	.633	-	-	-	-
M_14	-	-	-	-	.666	-	-	-
M_24	-	-	-	-	.655	-	-	-
M_13	-	-	-	-	.621	-	-	-
M_12	-	-	-	-	.590	-	-	-
M_31	-	-	-	-	-	.763	-	-
M_30	-	-	-	-	-	.742	-	-
M_28	-	-	-	-	-	.594	-	-
M_8	-	-	-	-	-	-	.785	-
M_7	-	-	-	-	-	-	.772	-
M_9	-	-	-	-	-	-	.552	-
M_4	-	-	-	-	-	-	-	.857
M_5	-	-	-	-	-	-	-	.842

Faktör analizinde kullanılan *Temel Bileşenler Analizi* ve *Varimax Dik Eksen Döndürme Tekniği* ile ölçekte bulunan maddelerin 8 (sekiz) alt ölçekte toplandığı görülmüştür. Ortaya çıkan alt ölçeklerin 5 (beş) tanesi bireycilikle, 3 tanesi ise kolektivizmle ilgilidir. Bireycilikle ilgili “Tüketimcilik” alt ölçeği bireyin tüketim yoluyla haz alma ve kendini ifade etme düzeyini, “Bireysel Fayda ve Rekabet” alt ölçeği rekabetçiliğe ve ilişkilerinde bireysel faydaya verdiği önemi, “Özgürlükçülük” alt ölçeği bireyin kendisinin ve diğer insanların özgürlüğüne gösterdiği hassasiyeti, “Eleştiriye Açıklık” alt ölçeği düşünce ve davranışlarında eleştiriye açık olma düzeyini, “Eşsizlik” alt ölçeği ise bireyin diğerlerinden farklılaşma eğilimini ölçmektedir. Kolektivizmle ilişkili olan “Paylaşımıcılık” alt ölçeği bireyin yardımlaşma ve paylaşmaya verdiği önemi, “Gruba Bağımlılık” alt ölçeği üyesi olduğu topluluklara karşı itaat eğilimini, “Otorite ve Geleneğe Bağlılık” alt ölçeği topluluklardaki otorite kaynaklarına ve sürdürülen

geleneğe bağlılık düzeyini ölçmektedir. Alt ölçeklere ait açıklanan varyans değerlerinin 5.738 ile 10.045 arasında değişmekte olduğu görülmüştür. 8 (sekiz) alt ölçekte toplanan ölçeğin toplam varyans miktarı ise % 56.98'dir. Alt ölçeklerin aldığı özdeğerler 1.72 ile 3.01 arasında değişmektedir. Alt ölçeklerin açıkladığı varyans oranları ve özdeğerleri Tablo 3.'te gösterilmiştir.

Tablo 3. “Genç Bireylerde Bireycilik ve Kolektivizm Ölçeği”nin Açıkladığı Varyans Ve Özdeğerleri.

Alt Ölçekler	Özdeğer	Açıklanan Varyans
1- BİREYCİLİK / Tüketimcilik	3.01	10.045
2- BİREYCİLİK / Bireysel Fayda ve Rekabet	2.67	8.903
3- KOLEKTİVİZM / Paylaşımçılık	2.39	7.972
4- KOLEKTİVİZM / Gruba Bağımlılık	1.84	6.138
5- KOLEKTİVİZM / Otorite ve Geleneğe Bağlılık	1.82	6.082
6- BİREYCİLİK /Eşsizlik	1.82	6.079
7- BİREYCİLİK / Özgürlükçülük	1.80	6.026
8- BİREYCİLİK / Eleştiriye Açıklık	1.72	5.738
TOPLAM		56.983

Yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi sonrasında, kalan maddelerin madde ayırt edicilikleri alt %27 ve üst %27 gruplar arasında Bağımsız gruplar *t*-testi ile belirlenmiş ve bütün maddelerin $p < .001$ oranında ayırt ediciliğe sahip oldukları görülmüştür. Maddelerin buldukları alt ölçekler içinde madde toplam korelasyonları incelenmiş ve bütün maddelerin .30'un üzerinde değer aldıkları tespit edilmiştir. Maddelerin alt ve üst %27 ortalama puanları ($\bar{x}$), standart sapmaları (ss), *t* değerleri ve madde toplam korelasyonu (r_{jk}) katsayıları Tablo 4.'te gösterilmiştir.

Tablo 4. “Genç Bireylerde Bireycilik Ve Kolektivizm Ölçeği”nin Alt Ölçeklerini Oluşturan Maddelerin Madde Ayırt Edicilik Ve Madde Toplam Korelasyonu Katsayıları.

Alt Ölçekler	Eşleştirilen Maddeler	$\bar{x}$	SS	t	r_{jx}		
BİREYÇİLİK Tüketimcilik	M_59	ALT %27 ÜST %27	1.20 4.49	.49 .57	-83.11*	.59	
	M_58	ALT %27 ÜST %27	1.12 4.33	.33 .58	-68.91*	.61	
	M_60	ALT %27 ÜST %27	1.27 4.72	.44 .44	-79.63*	.54	
	M_61	ALT %27 ÜST %27	1.46 4.75	.50 .42	-83.11*	.55	
	M_56	ALT %27 ÜST %27	1.41 4.39	.49 .57	-125.25*	.42	
	M_66	ALT %27 ÜST %27	1.30 4.66	.46 .47	-80.40*	.46	
	BİREYÇİLİK Bireysel Fayda ve Rekabet	M_39	ALT %27 ÜST %27	1.32 4.39	.46 .49	-59.27*	.58
		M_40	ALT %27 ÜST %27	1.39 4.57	.49 .49	-96.39*	.59
M_37		ALT %27 ÜST %27	1.00 4.46	.08 .50	-79.74*	.56	
M_38		ALT %27 ÜST %27	1.51 4.42	.50 .49	-46.84*	.42	
M_35		ALT %27 ÜST %27	1.06 4.11	.23 .76	-48.12*	.48	
KOLEKTİVİZM Paylaşıcılık		M_44	ALT %27 ÜST %27	3.06 5.00	.76 .00	29.29*	.60
	M_45	ALT %27 ÜST %27	2.49 5.00	.68 .00	-42.39*	.58	
	M_43	ALT %27 ÜST %27	2.91 5.00	.60 .00	-39.79*	.54	
	M_55	ALT %27 ÜST %27	2.65 5.00	.67 .00	-40.09*	.37	
	KOLEKTİVİZM Gruba Bağlılık	M_20	ALT %27 ÜST %27	1.22 4.01	.41 .71	-65.23*	.42
M_18		ALT %27 ÜST %27	1.39 4.59	.49 .49	-92.57*	.38	
M_19		ALT %27 ÜST %27	2.00 4.87	.69 .33	-57.33*	.39	
KOLEKTİVİZM Otorite ve	M_14	ALT %27 ÜST %27	1.91 4.62	.72 .48	-68.98*	.35	

Geleneğe Bağlılık	M_24	ALT %27	1.46	.50	-284.63*	.38
		ÜST %27	4.48	.50		
	M_13	ALT %27	1.00	.00	-71.64*	.36
		ÜST %27	4.46	.55		
	M_12	ALT %27	1.31	.46	-60.01*	.37
		ÜST %27	3.89	.79		
BİREYCİLİK Eşsizlik	M_31	ALT %27	2.36	.75	-40.27*	.48
		ÜST %27	5.00	.00		
	M_30	ALT %27	2.42	.73	-40.55*	.39
		ÜST %27	5.00	.00		
	M_28	ALT %27	1.42	.49	-105.30*	.38
		ÜST %27	4.55	.49		
BİREYCİLİK Özgürlükçülük	M_8	ALT %27	3.27	.85	-23.35*	.47
		ÜST %27	5.00	.00		
	M_7	ALT %27	3.10	.90	-24.09*	.42
		ÜST %27	5.00	.00		
	M_9	ALT %27	2.96	.72	-32.54*	.38
		ÜST %27	5.00	.00		
BİREYCİLİK Eleştiriye Açıklık	M_4	ALT %27	2.21	.85	-37.70*	.59
		ÜST %27	5.00	.00		
	M_5	ALT %27	1.97	.76	-27.27*	.59
		ÜST %27	4.73	.44		

* $p < .001$

“Genç Bireylerde Bireycilik ve Kolektivizm Ölçeği”nin geçerlik çalışması yapıldıktan sonra ölçeği oluşturan alt ölçeklerin ve ölçeğin tamamının güvenilirliği, iç tutarlılık yöntemi ile incelenmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı Cronbach Alpha (α) alt ölçeklerde .58 ile .78 arasında iken; ölçeğin geneli için ise .77 olarak bulunmuştur. Ölçeğe ait güvenilirlik katsayıları Tablo 5.’te verilmiştir.

Tablo 5. “Genç Bireylerde Bireycilik ve Kolektivizm Ölçeği”nin Alt Boyutlarının Cronbach Alpha Katsayıları.

Alt Ölçekler	Alpha α
1- BİREYCİLİK / Tüketimcilik	.78
2- BİREYCİLİK / Bireysel Fayda ve Rekabet	.76
3- KOLEKTİVİZM / Paylaşıcılık	.73
4- KOLEKTİVİZM / Gruba Bağlılık	.60
5- KOLEKTİVİZM / Otorite ve geleneğe bağlılık	.60

6- BİREYCİLİK / Eşsizlik	.61
7- BİREYCİLİK / Özgürlükçülük	.61
8- BİREYCİLİK / Eleştiriye Açıklık	.74
GENEL	.77

Tartışma ve Sonuç

Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda 29 maddenin sekiz alt ölçekte toplandığı, maddelerin faktör yük değerlerinin de .532 ile .858 arasında olduğu görülmüştür. Çalışmanın faktör yükleri incelendiği zaman faktör yüklerinin .30'un altında olmaması faktör analizi geçerliliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Yapılan çalışmada 29 maddenin 8 alt ölçekte yüksek değer verdiği görülmüştür. 37 madde ise farklı faktörlerde birbirine yakın değerler aldıklarından veya bir faktörde tek bir madde kalmış olduğundan ölçekten çıkartılmıştır. 8 alt ölçekte toplanan ölçeğin toplam varyans miktarının % 58,98 olduğu görülmüştür. Açıklanan varyans oranının % 30'un üzerinde olması davranış bilimlerinde yapılan ölçek geliştirme çalışmaları için yeterli görülmektedir (Baloğlu ve Karadağ, 2008).

Ölçeğin alt ölçekler içinde madde-toplam korelasyonlarında elde edilen korelasyon katsayıları .35 ile .60 arasında olup tüm maddelerde istatistiksel olarak anlamlıdır. Ölçek maddelerinin ayırt edicilik güçleri belirlenmesi amacıyla ölçekten elde edilen ham puanlar büyükten küçüğe doğru sıralandığı zaman alt %27 ve üst %27'yi oluşturan üst ve alt grup ortalamaları arasında tüm test maddeleri için $p < .001$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır. Böylelikle ölçekten elde edilen yüksek puan ile düşük puan arasında ölçeğin ölçme amacına uygunluğu konusunda ayırt edici olduğunu göstermektedir. Ölçeğin alt ölçekleri oluşturan madde toplam korelasyonlarının .30'un üzerinde puan aldığı görülmüştür. Elde edilen bu sonuçlarına göre, ölçeğin yeterli düzeyde madde-toplam ve madde ayırt edicilik özelliklerine sahip olduğu söylenebilir. Ölçek iç tutarlılık katsayısı Cronbach Alpha (α) değeri alt ölçeklerde .58 ile .78 arasında değişmektedir. Bu katsayı ölçeğin geneli için .77 olarak bulunmuştur.

Yapılan analizler sonucunda ölçeğin genç bireylerin bireycilik ve kolektivist tutumlarını ölçmek için uygun olduğu söylenebilir. Ölçek, lise ve üniversite öğrencileri başta olmak üzere genç bireylerin bulunduğu bütün örgütlerde bireycilik ve kolektivist tutumların belirlenebilmesi için kullanılabilir düzeydedir. Aynı zamanda bu ölçek öğrencilerin ve okul dışı örgütlerdeki genç bireylerin bireycilik ve kolektivizmle ilişkilendirilebilecek değer yargılarına ne düzeyde sahip olduğunun belirlenmesine katkı sağlayabilir. Ölçeğin kullanımı ile eğitim bilimleri alanında politika geliştirme uzmanları, eğitim felsefesi ve eğitim sosyoloji uzmanları; okullarda eğitim yöneticileri ve genç bireylerin etkinlikte bulunduğu örgütlerde araştırma yapan araştırmacılara faydalı olacağı söylenebilir.

Kaynakça

- Altıntaş, E. (2012). Bireycilik ve toplumsuluk tartışmaları bağlamında değerler eğitimi yaklaşımları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 10(24), 31-54.
- Baloğlu, N., ve Karadağ, E. (2008). Öğretmen yetkinliğinin tarihsel gelişimi ve ohio öğretmen yetkinlik ölçeği: Türk kültürüne uyarlama, dil geçerliği ve faktör yapısının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*(56), 571-606.
- Baudrillard, J. (2001). *Tam ekran*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Baudrillard, J. (2010). *Tüketim toplumu*. İstanbul: Ayrıntı.
- Bauman, Z. (2005). *Bireyselleşmiş toplum*. İstanbul: Ayrıntı.
- Bauman, Z. (2006). *Küreselleşme*. İstanbul: Ayrıntı.
- Cerit, Y. (2014). Sınıf öğretmenlerinin iş doyumunun örgütsel kolektivism ve bireycilik ile ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 55-65.
- Chiou, J. (2001). Horizontal and vertical individualism and collectivism among college students in the United States, Taiwan, and Argentina. *The Journal of Social Psychology*, 141(5), 667-678.
- Dardot, P. ve Laval, C. (2012). *Dünyanın yeni aklı: neoliberal toplum üzerine deneme*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi.
- Doğan, M. (2006). *Siyasal açıdan 1980 sonrası islami sermaye birikim modelinin analizi:Türkiyede islam bankacılığı* .
- Durmuş, B., Yurtkoru, E. S., ve Çinko, M. (2010). *Sosyal bilimlerde spss'le veri analizi*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Foucault, M. (2015). *Biopolitikanın doğuşu*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi.
- Göle, N. (2001). 80 sonrası politik kültür. E. Kalaycıoğlu, & A. Y. Sarıbay içinde, *Türkiye'de politik değişim ve modernleşme* (s. 425-435). İstanbul: Alfa.
- Harvey, D. (2007). *A brief history of neoliberalism*. Oxford: Oxford University Press.
- Hayek, F. (2004). *Kölelik yolu*. İstanbul: Liberte.
- Hofstede, G., Hofstede, G. J., ve Minkov, M. (2010). *Cultures and organizations*. New York: McGraw Hill.
- Kline, P. (1994). *An easy guide to factor analysis*. New York: Routledge.

- Korostelina, K. V. (2007). *Social identity and conflict*. New York: Palgrave MacMillan.
- Machan, T. (2000). *Capitalism and individualism*. Christchurch: Cybereditions Corporation.
- Özbek M.F. (2010). Yatay ve dikey bireycilik & kolektivizm ile para etiği ilişkisi: türk ve kırgız üniversite öğrencileri üzerinde karşılaştırmalı bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 10(3). 23-42
- Pamuk, Ş. (2004). Karşılaştırmalı açıdan Türkiye'de iktisadi büyüme 1880-2000. *İktisat üzerine yazılar 1: Küresel düzen: birikim, devlet ve sınıflar* (s. 383). içinde İstanbul: İletişim.
- Schein, E. H. (1992). *Organizational culture and leadership*. California: Josey Bass.
- Smith, D. E. (1996). The implications of the individualism/communitarian debate for civic education: observations and prejudices. t. C. Education, & F. C. Germany (Dü.), *Presented to the International Conference on Individualism and Community in a Democratic Society*. içinde Washington D. C.: ERIC.
- Tamer, N. (2013). *Sürdürülebilir tüketim açısından giysi satın alma-elden çıkarma davranışında güdüsel satın alma ve materyalist eğilim ilişkisi üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tellan, D. Ö. (2008). Tüketimin karşı devrimi: Türkiye'de 1980 sonrası uygulanan iktisat politikalarının toplumsal sonuçlarına eleştirel bir bakış. *Ekonomik Yaklaşım*, 19(67), 1-19.
- Ton, İ. A. (2008). *The effect of individualism-collectivism and trust on workplace empowerment*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi .
- Triandis, H. C. (2001). Individualism-collectivism and personality. *Journal of Personality*, 69(6), 907-924.
- Üskül-Engin, Z. Ö. (2005). Yüzyılımızın postmodern bireyi ve Baudrillard'ın birey anlayışı. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 63(1-2), 139-167.
- Wasti, A., ve Erdil, S. E. (2007). Bireycilik ve toplulukçuluk değerlerinin ölçülmesi: Benlik kurgusu ve Indcol ölçeklerinin Türkçe geçerlemesi. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*(7), 39-66.
- Yayla, A. (2002). *Liberalizm*. Ankara: Liberte.
- Yayla, A. (2012). *Hayek'in liberalizm anlayışı*. İstanbul: Kesit Yay.
- Yayla, A. (2014). *Liberal bakışlar*. İstanbul: Profil Yay.

Extended Abstract

Introduction

Individualism composes the mainstay of liberal thoughts. The purpose of the liberalism according to Yayla (2014) is to have individual gain liberty in all aspects and protect it. According to liberalism, individual is not based on society. Society is based on individual (Yayla, 2002; 149). In 1970s the adoption of neo-liberal economic policies in countries such as the US and UK (Pamuk 2014) caused practical and semantic change of individualism.

Neoliberalism presupposes individualized society fiction and having these individuals live based on competition and personal benefits in every field of this individualized society. Neoliberalism, according to Foucault (2015) is not limited only with economy also compasses person's all aspects, aspires managing individual with freedom. Socialist thinkers find individualism deficient as morality. They criticize individualism seriously (as quoted by Altıntaş 2012). Socialists claim that economic individualism trivialize charity, mercy and justice and strengthen ambition of winning and greed (Machan 2000). As to Baudrillard, person lost the "live" meaning in 19th century. He was atomized being deprived of making revolution and its power, away from solidarity and living alone. He only persists as remain (Ewald, 1989; as quoted by Uskul-Engin, 2005)

Individualism and Collectivism researches are done considering to cultures as well. According to studies success, goals, preferences and ownerships become crucial individually people who have more individual aspects. Personal benefit is paid regard in attitudes. The differences with others are emphasized. There is equality and flexibility in relation. But in collectivist attitude social categories are important, not the individual differences. The success of the group, goals of the group, group norms, obedience to authority, common ownerships are paid regard. Hierarchy in relations between people is given importance (Korostelina 2007) Individualistic person develops ego by putting himself in the center. Competitive, hedonistic and ego centric aspects come to the fore. Collectivist person doesn't put himself but puts his group that he belongs in the center. Socialization gives importance to the bilateral relations and solidarity (Triandis, 2001). The individualist gives importance to his personal benefits to live free, be safe and survive while the collectivist ties to survive by getting accustomed to the group and not leaving it (Chiou, 2001).

Method

In this study analyzing validity and reliability of a scale is purposed that will specify the collectivist and individualist attitudes of young person over. First literature was reviewed. After review the literature, 74 prepared scale items were consulted to the opinions of Turkish language and educational science experts. In accordance with the opinions of experts 7 items are taken out from the scale form. The left 67 items are revised and the scale form is finalized. 494 first grade students of the Eskişehir Osmangazi and Anadolu Universities compose the sample of this research. 238 (48.2

%) of the students are female while 256 (51.8 %) are male. The students are between the ages of 18-22.

Findings

EFA was performed with the 67 items. The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) value was used in the EFA in order to test the sufficiency of the sample and Bartlett's Sphericity value was used to examine the appropriateness of the data with the factor analysis. The KMO value was found to be .81 and as a result of the Bartlett test, a statistically significant difference ($\chi^2=7783.373$; $p<.001$). In the result of Exploratory Factor Analysis 38 items are taken out from the scale because of having close values in more than one sub-scale. It's observed that 3 sub-scale in collectivist top title is gathered while 5 sub-scale in individualist in the left 29 items. The reported variance amount of the scale is observed as %56.98. It shows variety between .60 and .78 in the coefficient consistency of the 8 sub-scales. The internal coefficient consistency is actualized as .77 for the whole of the scale. For the factors that occur after EFA, Pearson Correlation Analysis is done in itself in order to find the substance totally correlation points. In %27 sub and upper scale group substance scores comparison, independent group t-test is used. After the result of EFA, for the structure of factors and whole scale Cronbach alpha reliability co-efficient is determined.

Five (5) of the resulting sub scales are related to individualism and three (3) of them are related to collectivism. "Consumerism" subscale that is related to individualism evaluates the level of self-expression and pleasure by consumption, "Individual Benefits and Competitiveness" subscale evaluates the importance of competition and individual benefits, "Liberality" subscale evaluates the sensitivity that is shown by individual to the liberty of people and individual himself, "Openness Criticism" subscale evaluates the level of openness criticism in behaviors and ideas, "Uniqueness" subscale evaluates the tendency of differentiation from others. "Sharing" subscale that is related to collectivism evaluates the importance of sharing and solidarity that the individual gives, "Group Dependency" subscale evaluates the tendency of obeying against the communities that is a member of, "Loyalty to Authority and Tradition" subscale evaluates the authority sources in communities and the level of loyalty to the sustained tradition.

Conclusion

As a result of the analysis, it can be said that the scale is suitable for the young people in order to measure their individualist and collectivist attitudes. The scale, high school and university students being in the first place, is at the usable level for identification of individualist and collectivist attitudes in all the organizations that young people are. At the same time, the scale can contribute to measure the value judgment level of the student and young people's out of school organizations which can be related to individualism and collectivism. It can be said that the usage of the scale can be useful for the policy development experts in educational sciences,

educational philosophy and sociology of education experts, training managers in schools and researchers who study on the organizations in which the young people study.